

POMORZE ZACHODNIE

JEDNOŚĆ

Solidarność

MIESIĘCZNIK

ISSN 0208-7804

Nr 1 (449)/2020

styczeń 2020

Rok XXXIX

Ukazuje się od 1980 r.

www.solidarnosc.szczecin.pl

Prezydent oddał hołd

Zapraszamy na naszą stronę internetową www.solidarnosc.szczecin.pl

SOLIDARNOŚĆ

Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego

Aktualności O nas Biuro ZR Jedność Instytut Pośrednictwo pracy Wybory Kontakt Projekty „Na retulek”

Pielgrzymka do Lichenia

Dodano na stronę 29 stycznia 2020

Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego w Szczecinie serdecznie zaprasza do udziału w **XIII Ogólnopolskiej Pielgrzymce NSZZ „Solidarność” do Matki Bożej Bolesnej Królowej Polski w Licheniu**, która odbędzie się w dniach 25-26 kwietnia 2020 r.

[Dowiedz się więcej](#)

Formularze dla MOZ i OZ

Dodano na stronę 28 stycznia 2020

Pod linkami zamieszczamy dokumenty do pobrania, będące wzorem formularzy, jakie [organizacje zakładowe](#) i [miedzakładowe](#) są zobowiązane przekazywać pracodawcy do 10 stycznia i do 10 czerwca.

Pod linkiem znajduje się także wzór formularza dla organizacji [miedzakładowych](#), który składać do 10 dnia każdego miesiąca, jeśli organizacja korzysta ze zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy.

Szkolenie z księgowości

Dodano na stronę 22 stycznia 2020

Zarząd Regionu informuje o planowanym szkoleniu z księgowości. Zainteresowani proszeni są o wypełnienie [formularza zgłoszeniowego](#) do 31 stycznia 2020 r. i wysłanie go na adres solidarnosc@solidarnosc.szczecin.pl. Termin szkolenia ustalony zostanie po zamknięciu listy zgłoszeniowej.

Msza w Warszawie

Dodano na stronę 30 grudnia 2019

11 stycznia 2020 r. w Świątyni Opatrzności Bożej w Warszawie, odbędzie się msza święta za śp. Longina Komołowskiego. Chętnych prosimy o zgłaszanie się do sekretariatu ZR (tel. [91 422 74 22](tel:914227422), e-mail: solidarnosc@solidarnosc.szczecin.pl), transport zapewni Zarząd Regionu.

Msza święta za śp. Longina Komołowskiego

Dodano na stronę

Zarząd Regionu informuje, że 5 stycznia 2020 roku, o godz. 18, w kościele pw. Świętej Rodziny (ul. Królowej Korony Polskiej) w Szczecinie, odbędzie się msza święta w intencji śp. Longina Komołowskiego.

Do organizacji związkowych zwracamy się z prośbą o wystawienie pocztów sztandarowych.

[Starsze](#)

Dołącz do nas!

Zapytaj prawnika

Instytut Kształcenia Ustawicznego

Polecamy

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Aktualności

Pielgrzymka do Lichenia

Formularze dla MOZ i OZ

Szkolenie z księgowości

Msza w Warszawie

Msza święta za śp. Longina Komołowskiego

Prezydent siostry hold

Na grobach pomordowanych

Rocznica 12 grudnia

Wydarzenie Grudniowe - informacje

Akcje w świątecznym czasie

W NUMERZE:

Przed nami wielkie
wyzwania

- str. 3-6

Związkowcy
uczciłi Longina
Komołowskiego

- str. 7

Regulaminy
w zakładzie pracy

- str. 8-9

Hołd ofiarom Grudnia

- str. 10-11

Archiwum Solidarności

- str. 12

Uczniowie z Połuknia
w Polsce

- str. 13

Wigilia w Zarządzie
Regionu

- str. 14

Opłatek w Stargardzie

- str. 15

Rocznica
wprowadzenia
stanu wojennego

- str. 16

Sylwestrowe medale

- str. 17

Prawnik radzi

- str. 18

„Jedność” - ukazuje się od 1980 roku
Redaktor naczelny: Katarzyna Stróżyk
Serwis fotograficzny: obsługa własna.

Adres redakcji: 70-483 Szczecin, al. Wojska Polskiego 113, tel. 91 423 05 68, faks 91 423 05 69;

e-mail: redakcja@solidarnosc.szczecin.pl. Wydawca: NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego

Redakcja nie zwraca tekstów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania.

Numer zamknięto: 31.01.2020 r. Do druku oddano 31.01.2020 r. Nakład 2000 egz. Skład i druk: DJ Media sp. z o.o. Łobez

Przed nami wielkie wyzwania

Rozmowa z Mieczysławem Jurkiem - przewodniczącym Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego

- Rok 2020 jest rokiem dwóch wielkich rocznic: 40-lecia podpisania Porozumień Sierpniowych i 50-lecia wydarzeń Grudnia'70. Jak Zarząd Regionu planuje je uczcić?

- W tym roku pojawią się aż trzy ważne daty, które „Solidarność” będzie obchodzić szczególnie uroczystie. Pierwsza z nich to wspomniane 40-lecie powstania związku i podpisania Porozumień Sierpniowych, druga – Grudzień'70 i trzecia – stulecie urodzin świętego papieża Jana Pawła II. Tę ostatnią rocznicę, zamierzamy uczcić w Rzymie, podczas specjalnie zorganizowanego wyjazdu w maju.

Rocznice Sierpnia'80 będziemy świętować w Szczecinie, regionie i w Warszawie. Najważniejsze wydarzenie w skali krajowej to niewątpliwie koncert na Stadionie Narodowym, zaplanowany na 29 sierpnia. Organizuje go Komisja Krajowa, członkowie związku będą mogli na niego bezpłatnie pojechać. Liczymy więc, że i nasz region wyśle do stolicy swoją liczną reprezentację. U nas, lokalnie, też będzie się dużo działo. W Szczecinie odbędą się tradycyjne turnieje tenisa stołowego i piłki nożnej, akcja informacyjna na Jasnych Błoniach, biegi, rajdy rowerowe oraz – co najważniejsze – koncert, którego datę wyznaczaliśmy na 22 sierpnia. Prowadzimy obecnie rozmowy z mia-

stem i z Instytutem Pamięci Narodowej, z którymi łączymy siły, by temu wydarzeniu nadać odpowiednią oprawę. W terenie natomiast, w poszczególnych powiatach, od maja do listopada, co miesiąc planujemy cykliczne imprezy.

Szykujemy się także do godnego uczczenia 50. rocznicy Grudnia'70 w Szczecinie. Dołożymy starań, by uroczystości miały odpowiedni poziom i odpowiednią rangę. Tu głównymi naszymi partnerami przy realizacji obchodów są Stowarzyszenie „Grudzień'70” i Instytut Pamięci Narodowej oddział w Szczecinie. Jesteśmy po rozmowach i uzgodnieniach, mamy wstępny plan działania. Oczywiście, przed nami jeszcze zabezpieczenie wszystkiego od strony finansowej i dopięcie organizacyjne. Mamy utworzony zespół, który się wszystkim zajmuje, ale gdyby ktoś chciał się włączyć do pomocy – jesteśmy otwarci.

- Jakie cele NSZZ „Solidarność” chciałaby zrealizować w najbliższym czasie?

- Corocznie zakładamy sobie pewien plan i narzucamy cele do realizacji. Rozmawialiśmy o podpisaniu porozumienia wyborczego z prezydentem Dudą. Należałoby tam, moim zdaniem, zawrzeć elementy ważne dla świata pracy i zobowiązanie się dwóch stron do ich wdrożenia. Według mnie, warto wrócić do rozmowy o zmianie Konstytucji i zapisaniu w niej gwarancji utrzymania wieku emerytalnego oraz Pracowniczych Planów Kapitałowych. Dobrze byłoby też zapisać potrzebę zmiany prawa pracy w Polsce. Sygnałem cywilizacyjnym stanu stosunków na linii pracodawca-pracownik w danym państwie jest liczba zawartych układów zbiorowych, na różnych poziomach. Dobrym przykładem powinien być dla nas system niemiecki, w którym w zasadzie wszyscy pracujący objęci są układami zbiorowymi pracy. W Polsce opłaca się nie być zorganizowanym, czy to w związku zawodowe, czy związki pracodawców, co skutkuje napiętymi i nieuczciwymi często relacjami na linii pracownicy-pracodawcy, niestosowaniem umów o pracę, niepłaceniem nadgodzin. Filozofia związku zawodowego natomiast powinna ➔ s. 4, 5, 6

➔ być inna: w kodeksowym czasie pracy, pracownik powinien zarabiać tyle, by swobodnie wystarczało mu na życie i mógł odpoczywać w soboty i niedziele. Oczywiście, jest grupa zawodów, których przedstawiciele pracują w weekendy, bo inaczej państwo przestałoby funkcjonować. Ich praca wymaga innych uregulowań.

- Przejdźmy do podsumowań działalności w naszym regionie. Najważniejszą chyba sprawą jest obecnie brak porozumienia z miastem w sprawie wysokości podwyżek dla pracowników instytucji komunalnych.

- Sytuacja jest skandaliczna dlatego, że w 2018 roku udało się nam porozumieć bez większych kłopotów. Pan prezydent Krzystek zapisał w tamtym porozumieniu, że minimalna kwota, od której rozpoczniemy negocjacje w 2019 roku to 150 złotych na każdego zatrudnionego. Niestety, podczas rozmów potraktował tę kwotę jako maksymalną i niepodlegającą dalszym uzgodnieniom. Nasze negocjacje przedłużały się też z powodu próśb miasta, by poczekać na ostateczne wyliczenia ile budżet Szczecina stracił na obniżeniu podatków z 18 do 17 procent, na zwolnieniu młodych do 26 roku życia z obowiązku podatkowego i konieczności dopłat do oświaty. Mimo że wszystko jest już wyjaśnione i policzone, to nasze negocjacje nadal stoją w miejscu. Prezydent twardo mówi, że nic więcej niż 150 złotych dać nie może. Chcemy więc rozstrzygnąć przez Państwową Inspekcję Pracy jakie możemy, jako związek zawodowy, podjąć dalsze kroki, by tę sprawę wyjaśnić i zakończyć. Dzisiejsze przepisy stwarzają wątpliwości co do kwestii, czy jesteśmy równymi partnerami. Jeśli PIP uzna, że zgodnie z prawem nie jesteśmy – to wystąpimy do ustawodawcy, by na tyle zmienić prawo, aby właściwe agendy związku zawodowego miały status równy ich samorządowym partnerom w rozmowach.

Iskrzy też w relacjach między związkowcami a dyrekcją w Zakładzie Wodociągów i Kanalizacji. Od dłuższego czasu strony nie mogą się porozumieć, dialog z obecnym prezesem jest bardzo trudny. Może gdy pan prezes przejdzie na zasłużoną emeryturę, to te relacje się unormują.

- W 2019 roku bardzo dużo czasu „Solidarność” poświęcała trudnej sytuacji w porcie.

- W porcie zawarto porozumienie na 30 lat. Mamy pewne wątpliwości co do metod, jakich użyto podczas negocjacji. Naszym zdaniem, istnieje duże zagrożenie, że wysoka stawka czynszu za teren i ryzyko jej wzrostu spowodują ogromne problemy finansowe.

Obawiamy się, że ich skutkiem mogą być redukcje zatrudnienia.

- Problemy były również w Polskiej Żegludzie Morskiej. Czy sytuacja uległa poprawie po odwołaniu zarządcy komisarycznego?

- Odwołanie pana zarządcy było słusznym ruchem, idącym w dobrym kierunku. Moim zdaniem, w zależności od bieżących potrzeb przedstawiano sytuację finansową przedsiębiorstwa. Gdy chciano przedłużyć zarząd komisaryczny, mówiono o ujemnym wyniku finansowym, natomiast, gdy mówiono o zasługach komisarza- zawsze słyszeliśmy o zyskach. Dla nas liczy się to, że trzy lata temu zawarliśmy kompromis, w wyniku którego obniżyliśmy pewne elementy wynagrodzenia i zawiesiliśmy przywileje, z myślą o tym, że przy poprawie sytuacji przedsiębiorstwa i gdy PŻM wyjdzie z kłopotów, wszystko to, co zawieszono na czas kryzysu zostanie przywrócone. Dziś, choć na zewnątrz mówi się, że firma przynosi zyski i jej sytuacja jest świetna, to nic z tych zawieszonych elementów przywrócone nie zostało. Wydaje się nam zatem, że pan komisarz trochę podkolorował rzeczywistość, dlatego też minister Gróbarczyk go odwołał i zdecydował o innym modelu funkcjonowania, m.in. o powołaniu Rady Pracowniczej. Po wyborach tej rady, nastąpią decyzje, które zapewne pokażą czy sytuacja się normuje. Zamierzamy również zabiegać o to, by właściciel przedsiębiorstwa powołał dodatkowy organ – poza Radą Pracowniczą - kontrolujący i monitorujący sytuację tak, by nie doszło do powtórki problemów. Pozytywnym elementem jest fakt, że pełniąca obowiązki kierownika Maria Skubniewska jest otwarta na dialog. Tak jak z Pawłem Brzezickim nie szło się spotkać, tak z panią kierownik już doszło do kilku spotkań i ustaleń. Liczymy na to, że w przyszłości taka forma dialogu nadal będzie obowiązywała.

- Zostańmy jeszcze na chwilę przy statkach i promach: wciąż, mimo zapowiedzi, nie udało się odbudować przemysłu stoczniowego, o co „Solidarność” upomina się od dawna.

- To, w jaki sposób obecna ekipa rządząca chce przywrócić funkcjonowanie przemysłu stoczniowego w Szczecinie i co dziś pod tym hasłem się rozumie, jest swoistą zagadką. Jedni mówią, że powstanie normalna stocznia, produkująca statki, promy i inne elementy. W innej teorii ma powstać grupa menedżerska, która będzie zlecać poszczególne zadania przy budowie jednostek i je rozliczać. Jaki wariant będzie stosowany nie wiemy. Mam nawet poważne wątpliwości, czy ten drugi jest możliwy i dozwolony ➔

Sierpniowe obchody uczczone zostaną m.in. licznymi imprezami sportowymi

➔ prawem w Polsce. Martwi mnie również przyszłość stoczni remontowej Gryfia. Nie wiem, czy obecnie mianowana ekipa da sobie radę z problemami, bo zaszczytów są ogromne, jest mnóstwo zadań do wykonania, a to wymaga tytanicznej pracy i wielkiego zaangażowania. Nadzieją napawa nas fakt, że do wykonania promu jest wyznaczona grupa doświadczonego menedżmentu stoczniowego. Przy zaangażowaniu państwa, mogłoby się dużo udać. Ale jak będzie – czas pokaże. Wszystko trwa zbyt długo a osiągnięć jest zbyt mało, by móc mówić o pozytywach odbudowy przemysłu stoczniowego.

- Zdarzyły się jednak i rzeczy bardzo pozytywne, bo tak ocenić trzeba inwestycje w polimery i elektrownię Pomorzany.

- Postulatem „Solidarności” od zawsze była dbałość o miejsca pracy: o zachowanie istniejących i tworzenie nowych, stabilnych i dobrze opłacanych. Taką szansę stwarza szczególnie budowa fabryki polimerów przy Zakładach Chemicznych w Policach. Widać, że inwestycja ruszyła, wyłoniono wykonawcę, trwają prace na terenie budowy, a ich zaawansowanie dobrze wróży. Nie mam wiedzy na temat zabezpieczenia finansowego czy logistyki i inżynierii, ale mam nadzieję, że wszystko jest dopilnowane i żadnych zakłóceń nie będzie. Tego, jako „Solidarność”, będziemy pilnować.

Cieszy nas też bardzo, że został zakończony etap modernizacji elektrowni Pomorzany oraz że rusza kilkumiliardowa inwestycja przy budowie bloków gazowych w Dolnej Odrze. Monitorujemy sytuację i oczekujemy, że gwarantem tej inwestycji będzie prezydent RP.

- Zarząd Regionu mocno zaangażował się w walkę o wybudowanie nowej siedziby dla Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Szczecinie. Czy dzieje się coś nowego w tej sprawie?

- Jesteśmy żywo zainteresowani tym, by w ramach poprawy warunków pracy powstała w Szczecinie nowa siedziba pogotowia. Pomogliśmy dyrekcji pogotowia w uzyskaniu dwóch lokalizacji pod budowę, jesteśmy po licznych rozmowach i spotkaniach, mających na celu nadanie tempa tej inwestycji. Różniemy się w koncepcji budowy nowej stacji z organem założycielskim, czyli marszałkiem województwa. Chcielibyśmy, by do budowy dołożyli się także prezydent miasta i wojewoda zachodniopomorski. Powoli wszystko idzie do przodu, gdyż wszyscy zdają sobie sprawę z niezbędności tej inwestycji dla szczecinian. Obecna siedziba to stare budynki, podległe konserwatorowi zabytków. To oznacza, że nie można ich dostosować do wymogów i unowocześnić. Implikuje to ryzyko niedojechania karetki na czas do pacjenta ➔

➔ z powodów technicznych. Tak być absolutnie nie może. Czasem, niestety, nie rozumieją tego politycy młodego pokolenia.

- W zeszłym roku kryzys dotknął sferę oświaty. Jak wygląda sytuacja obecnie?

- Mamy kłopot w oświacie, bo jest niedoinwestowana i wymaga zmian. „Solidarność” zawsze walczyła, by poprawić nauczycielom byt, ale próba wykorzystania sytuacji w oświacie do celów politycznych nas nie interesuje. Niestety, inne związki myślały, że przelicytowując „Solidarność” przy okazji kampanii wyborczej uzyskają polityczne efekty. Skończyło się to fatalnie dla całego środowiska. Zostało ono maksymalnie poróżnione i skłócone. To przecież najlepsza sytuacja dla pracodawców by z takim rozbitym i słabym środowiskiem zrobić, co się chce. Już w przeszłości działacze związków stojących w kontrze do nas, doprowadzili do poróżnienia całego ruchu związkowego, podpisując porozumienie korzystne dla siebie a niekorzystne dla całego świata pracy – mówię tu o emeryturach pomostowych. Dziwię się, że z tamtej lekcji nie wyciągnięto wniosków i brnie się dalej w sytuację wykorzystania ruchu związkowego do celów politycznych. To poważny błąd.

- Skoro jesteście przy rzeczach nieprzyjemnych, to porozmawiajmy chwilę o świetlicy stoczniowej. Jej sprawa wciąż pozostaje niezamknięta.

- Od dłuższego czasu próbujemy przekonać polityków i samorząd miasta do konieczności dbania o historię miasta i regionu, szczególnie tę najnowszą. Jej symbolem niewątpliwie jest świetlica stoczniowa. Swego czasu udało się nam doprowadzić do tego, by część obiektów stoczniowych przekazano nieodpłatnie miastu. Budynki miały zostać wyremontowane i przeznaczone na miejsca pamięci o ważnych dla Szczecina wydarzeniach, głównie tych z roku 1970 oraz 1980. Spisano stosowne porozumienia ale jakoś do dziś zbytniego postępu w pracach nie widać. Liczymy na to, że politycy, którzy w kampanii wyborczej deklarowali zainteresowanie tematem, dotrzymają słowa. „Solidarność” natomiast utworzyła specjalną instytucję w porozumieniu z rządem. Zajmie się ona przejęciem tych obiektów na terenie kraju, które są symbolem odzyskania przez Polskę wolności. Naszym przedstawicielem w tej instytucji jest Marcin Stefaniak, były dyrektor IPN-u w Szczecinie. Mamy do niego duże zaufanie i liczymy, że zadba o to, by Szczecin uzyskał właściwe dla niego miejsce. Chcemy, by w świetlicy ruszył remont i zrealizowano przygotowany dawno temu scenariusz jej działania.

- W zeszłym roku powstała nowa koncepcja rozwoju NSZZ „Solidarność”, oparta na makroregionach. Jakie są nadzieje z nią związane?

- Najpoważniejszym zadaniem w działalności związku zawodowego jest zwrócenie uwagi na malejącą liczbę członków. Taka sytuacja wymaga ciągłego dbania o podnoszenie świadomości działaczy. Staramy się to robić. Dodatkowo, „Solidarność” postanowiła położyć większy nacisk na to, by zwiększyć liczbę osób, które będą zajmowały się kwestią pozyskiwania nowych członków. Nasz makroregion składa się z regionów zachodniopomorskiego, koszalińskiego „Pobrzeże” i gorzowskiego. Na jego rzecz mają pracować przynajmniej trzy osoby, zajmujące się tworzeniem nowych organizacji. Po wstępnych ustaleniach wiemy, że bazą stała zostanie Szczecin ale cele realizowane będą na terenie wszystkich trzech regionów. Odbył się już nabór, znaleźliśmy ludzi, którzy mają pomysły i chęci do działania. Jak będzie – czas pokaże. Liczymy na otwarcie się środowisk, chcących uzyskać wiedzę i świadomość na temat związków zawodowych. Wraz z jedną z uczelni wyższych tworzymy strategię. Chcielibyśmy, by zagadnieniem korzyści z przynależności do związków zainteresowała się sfera edukacji.

- Na koniec poproszę o kilka słów o działalności Centrum Kształcenia Ustawicznego, działającego przy Zarządzie Regionu. Jest się czym pochwalić.

- Centrum, na czele ze swoim dyrektorem Arturem Gałęskim, w ubiegłym roku funkcjonowało bardzo pozytywnie. W ramach swojej działalności i przy współpracy ze Stowarzyszeniem „Solidarni Razem”, przygotowało wydawnictwa książkowe: biografię Longina Komołowskiego i historię „Solidarności” w naszym regionie. Bardzo dobrze układa się też opieka nad Gimnazjum imienia Longina Komołowskiego w Połukniu na Litwie. Dzieci przyjeżdżają do Polski na obozy, poznają historię, podziwiają zabytki, chodzą do kina, organizuje się dla nich różne atrakcje. W tym roku program działań jest bardzo ambitny. Młodzież z Połuknia przyjedzie do Polski trzy razy: na wiosnę do Warszawy - w programie jest m.in. wizyta w Centrum Pieniądza i zajęcia na SGH, w lecie na wędrowny obóz „Śladami Solidarności” od Gdańska do Szczecina oraz jesienią, do Wrocławia. W ramach Aktywności Społecznej Osób Starszych planowane są warsztaty, zajęcia, wycieczki i szkolenia dla seniorów. Centrum zaangażowane jest także w prace nad przygotowaniem sierpniowych obchodów.

- Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała Katarzyna Stróżyk

Związkowcy uczili Longina Komołowskiego

W sobotę, 11 stycznia, w Świątyni Opatrzności Bożej w Warszawie, odbyła się msza święta w intencji Longina Komołowskiego.

W uroczystości wzięli udział rodzina Longina Komołowskiego, były premier Jerzy Buzek oraz przedstawiciele zachodniopomorskiej Solidarności, z członkami Zarządu Regionu. Przyjechali również związkowcy z całego kraju. Podczas mszy śpiewał chór z Gimnazjum im. Longina Komołowskiego w Połukniu pod kierownictwem Renaty Krasowskiej. Po mszy, delegacje i poczty sztandarowe udały się przed grób byłego wicepremiera i złożyły przed nim kwiaty.

Longin Komołowski (1948-2016) był jednym z współtwórców „Solidarności”, wieloletnim przywódcą związku na Pomorzu Zachodnim, ministrem pracy i wicepremierem (1997-2001), posłem na Sejm.

Zawodowo związany ze Stoczną Szczecińską, brał udział w strajkach w 1970 i 1971 roku oraz w 1980 r. We wrześniu 1980 r., po podpisaniu porozumienia strajkujących i delegacji rządowej, został członkiem NSZZ „Solidarność”. Po wprowadzeniu stanu wojennego, współtworzył podziemne struktury związku w Szczecinie, organizował druk i kolportaż wydawnictw drugiego obiegu i ich przerzut do Szwecji. W latach 1988-89 współorganizował Międzyzakładowy Komitet Organizacyjny „Solidarność”. Był wielokrotnie zatrzymywany i przesłuchiwany.

Po przewrocie ustrojowym, w latach 1990-1997 pełnił funkcję przewodniczącego Zarządu Regionu Pomorza Zachodniego. Zasiadał także w Komisji Krajowej i jej prezydium. W 1997 roku zdobył mandat poselski, startując z list Akcji Wyborczej Solidarność. Po kolejnych wyborach, w 2001 roku, zajął się doradztwem gospodarczym.

W latach 2000-2015 był prezesem Polskiego Komitetu Paraolimpijskiego. W roku 2010 został wybrany na stanowisko prezesa Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

Zmarł po ciężkiej chorobie 30 grudnia 2016. 10 stycznia pochowano go w Panteonie Wielkich Polaków w Świątyni Opatrzności Bożej w Warszawie.

fot. Grażyna Balicka

REGULAMINY W ZAKŁADZIE PRACY – NA CO ZWRÓCIĆ UWAGĘ

REGULAMIN ZAKŁADOWEGO FUNDUSZU ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH

Dość często do organizacji zakładowych i międzyzakładowych NSZZ „Solidarność” wpływają projekty różnego rodzaju regulaminów. Najczęściej są to regulaminy: pracy, wynagradzania i zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Są to jednocześnie, zwykle najważniejsze dokumenty, stanowiące źródło prawa pracy w danym zakładzie. W związku z licznymi zapytaniami oraz wątpliwościami naszych związkowców, przedstawię elementy, na które szczególnie należy zwrócić uwagę, przy opiniowaniu tych aktów prawa. W pierwszej kolejności zajmę się regulaminem zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, zaś regulaminy pracy i wynagradzania zostaną opisane w kolejnych numerach miesięcznika „Jedność”.

I) Pierwszym niezwykle istotnym zapisem jest podstawa prawna, która może się wydawać, że nie ma większego znaczenia, jednak z punktu widzenia stosowania przepisów oraz ich aktualności, jest bez dwóch zdań bardzo ważna. W przypadku Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, jako podstawę na dzień 28.01.2020 r., należy wskazać następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1040 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1352 z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 263 z późn. zm.);
4. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 z późn. zm.).

Dodatkowo w szkołach i innych zakładach pracy zatrudniających nauczycieli, zgodnie z Kartą Nauczyciela, należy wskazać jako podstawę prawną:

5. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2215).
- Ponadto, przy ustalaniu wynagrodzeń uprawniających do danego rodzaju świadczeń lub dla potrzeb przeliczenia wysokości świadczenia, czy dochodu, pomocna może być ustawa o minimalnym wynagrodzeniu za pracę oraz inne przepisy, z których może zostać zaczerpnięte określenie członków rodziny pracownika, tj. osób uprawnionych. Wówczas odpowiednie ustawy również powinny znajdować się w paragrafie wskazującym na podstawę prawną.

II) Odnośnie regulaminu zakładowego funduszu świadczeń socjalnych należy również pamiętać, by ten, w danym zakładzie pracy, spełniał swój ustawowy cel określony w art. 2 ustawy o ZFŚS, gdzie wskazane jest co stanowi działalność socjalną. Zgodnie z wyżej wskazanym przepisem **działalność socjalna są to usługi świadczone przez pracodawców na rzecz różnych form wypoczynku, działalności kulturalno-oświatowej, sportowo-rekreacyjnej, opieki nad dziećmi w żłobkach, klubach dziecięcych, sprawowanej przez dziennego opiekuna lub nianię, w przedszkolach oraz innych formach wychowania przedszkolnego, udzielanie pomocy materialnej - rzeczowej lub finansowej, a także zwrotnej lub bezzwrotnej pomocy na cele mieszkaniowe na warunkach określonych umową.** Pamiętać przy

tym należy, że kryterium przyznania świadczeń może być jedynie sytuacja rodzinna i finansowa osób uprawnionych. Na wysokość świadczeń lub prawo do uzyskania świadczenia nie może więc wpływać np. staż pracy u danego pracodawcy, czy okres, na który jest zawarta umowa o pracę.

- III) Standardowy odpis na każdego pracownika winien wynosić 37,5% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim lub w drugim półroczu roku poprzedniego, jeżeli przeciętne wynagrodzenie z tego okresu stanowiło kwotę wyższą, odpis może być zwiększony o 6,25% na każdą osobę zatrudnioną z orzeczoną znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Wysokość odpisu podstawowego na jednego pracownika wykonującego prace w szczególnych warunkach lub prace o szczególnym charakterze - w rozumieniu przepisów o emeryturach pomostowych, wynosi 50% przeciętnego wynagrodzenia. Jeśli ZFŚS tworzony jest w szkole, na pracowników pedagogicznych dokonuje się corocznie odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w wysokości ustalonej jako iloczyn planowanej, przeciętnej w danym roku kalendarzowym, liczby nauczycieli zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze zajęć (po przeliczeniu na pełny wymiar zajęć) skorygowanej w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych nauczycieli (po przeliczeniu na pełny wymiar zajęć) i 110% kwoty bazowej określonej dla nauczycieli corocznie w ustawie budżetowej.
- IV) Jeżeli jest wola objęcia działaniem zakładowego funduszu świadczeń socjalnych byłych pracowników zakładu pracy, którzy odeszli na emeryturę lub rentę, pamiętać również należy o zabezpieczeniu w regulaminie odpisu na te osoby, w wysokości maksymalnej, tj. 6,25% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Pracodawca nie ma obowiązku wprowadzania takiego odpisu, dlatego organizacje związkowe muszą o odpowiedni zapis zadbać, by w mniejszym stopniu były uszczuplane środki funduszu, z których mogą skorzystać pracownicy aktualnie świadczący pracę.
- V) Często w zakładach pracy tworzy się tzw. Komisje Socjalne. Jest to organ nie posiadający umocowania w ustawie. W związku z tym zasady funkcjonowania tej komisji ustala się wyłącznie w regulaminie zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Niezwykle istotne jest, by działalność komisji nie ograniczała uprawnień związków zawodowych, w aspekcie uzgadniania preliminarza wydatków jak i wypłat poszczególnych świadczeń. W związku z tym zalecam, by Komisja Socjalna, jeśli jest powoływana, miała uprawnienia jedynie do administracyjnej obsługi wniosków składanych przez osoby uprawnione, sprawdzania ich kompletności i wzywania do uzupełnienia braków oraz ewentualnego wstępnego opiniowania wniosków. **Decyzję o wypłatach świadczeń zawsze powinien zaś podejmować pracodawca w uzgodnieniu ze związkami zawodowymi.**
- VI) Warto również pamiętać o wprowadzeniu przepisu umożliwiającego umorzenie spłaty zaciągniętej pożyczki z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych lub rozłożenia na dogodne raty w sytuacji, gdy w okresie spłaty zostaje rozwiązany z pracownikiem stosunek pracy bez winy pracownika.
- VII) Regulamin zakładowego funduszu świadczeń socjalnych może być wprowadzony po uzgodnieniu jego treści z działającymi w zakładzie pracy organizacjami związkowymi mającymi status zakładowej organizacji związkowej. Pracodawca nie może ważnie wprowadzić regulaminu, bez porozumienia się, co do jego treści, ze związkami zawodowymi.

Hołd ofiarom Grudnia'70

Z udziałem prezydenta Andrzeja Dudy, 17 grudnia 2019 roku odbyły się w Szczecinie obchody rocznicy wydarzeń Grudnia'70.

Prezydent rozpoczął swoją wizytę od punktu nieoficjalnego: złożenia kwiatów pod pomnikiem Lecha Kaczyńskiego. Towarzyszyli mu ministrowie jego kancelarii - Halina Szymańska i Paweł Mucha oraz Mieczysław Jurek, przewodniczący Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego a także wojewoda Tomasz Hinc i poseł Leszek Dobrzyński.

Spod pomnika, prezydent udał się do kościoła św. Stanisława Kostki na mszę świętą w intencji ofiar, celebrowaną przez arcybiskupa Andrzeja Dzięgę, metropolitę szczecińsko-kamieńskiego. Apelował on o pamięć o zabitych i rannych w grudniowych wydarzeniach sprzed 49. lat: - Te imiona i nazwiska to przerwane życie tych, którzy padli wtedy w 1970 roku i których krew wsiąkła w szczecińską ziemię i ją uświęciła.

Punktualnie w południe rozpoczęły się uroczystości pod bramą stoczni szczecińskiej. Gości powitał przewodniczący Mieczysław Jurek: - Jak co roku spotykamy się pod bramą stoczni, aby uczcić pamięć tych, którzy mieli odwagę walczyć o prawdę, sprawiedliwość i ludzką godność. Już po raz 49. oddajemy hołd ofiarom robotniczego zrywu. W 1970

roku impulsem do rewolty były podwyżki cen, które oznaczały pogorszenie warunków życia, zubożenie rodzin, brak szacunku i uprzedmiotowienia. Zaprotestowali, domagając się od władzy liczenia się z ludźmi. Dziś wiemy, że 49 lat to za mało, by rozliczyć winnych tamtych zbrodni.

Po przewodniczącym ZR, głos zabrał prezydent Andrzej Duda: - Gdyby nie tamta krew, nie byłoby dzisiejszej wolnej Polski i nie mógłbym dzisiaj stać przed tą bramą i mówić tego, co mi odpowiada serce. W Grudniu 1970 roku ludzie poświęcili się i oddali życie. Szli ryzykując przesładowaniami, zwolnieniami z pracy, więzieniem. Niewiele liczyło się z tym, że będzie można zginąć, jednak dla szesnastu osób tak to się skończyło. Dziś cały naród chyli przed nimi czoła i oddaje cześć - mówił prezydent.

Listy do uczestników uroczystości skierowali także marszałek Senatu RP Tomasz Grodzki i premier Mateusz Morawiecki. Po przemówieniach złożone zostały kwiaty pod pomnikiem ofiar Grudnia pod bramą stoczni. później, jak co roku, uczestnicy uroczystości przemaszerowali na plac

Solidarności, gdzie przewodniczący Mieczysław Jurek przeczytał list od Piotra Dudy, przewodniczącego Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, a następnie pod pomnikiem Anioła Wolności i pod tablicą, upamiętniającą ofiary sprzed 49. lat, złożono kwiaty.

Dzień przed oficjalnymi uroczystościami, 16 grudnia, na Cmentarzu Centralnym w Szczecinie na grobach ofiar rewolty grudniowej oraz czołowych postaci opozycji antykomunistycznej – Mariana Jurczyka i Edmunda Bałuki złożono kwiaty i zapalono znicze. W spotkaniu udział wzięli stoczniowcy, mieszkańcy miasta, rodziny ofiar oraz przedstawiciele miejskich i samorządowych i IPN-u. Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego reprezentowali przewodniczący Mieczysław Jurek i sekretarz Grażyna Balicka.

17 grudnia 1970 to jedna z najbardziej tragicznych dat w historii Szczecina. To wtedy doszło do krwawej pacyfikacji strajkujących robotników. Bezpośrednią przyczyną strajków na całym Wybrzeżu była drastyczna podwyżka cen żywności. Pracownicy Stoczni Szczecińskiej im. Adolfa Warskiego wyszli na ulice miasta wyrażając swój protest. Do ich pochodu dołączyły tysiące mieszkańców miasta. Kiedy protestujący podpalili gmach Komitetu Wojewódzkiego PZPR, milicja i wojsko użyły broni. Zginęło 16 osób, w tym młodzież i przypadkowi przechodnie.

Fot. Robert Stachnik

Archiwum Solidarności Pomorza Zachodniego

Archiwum Solidarności Pomorza Zachodniego to projekt ogólnopolski, skierowany do uczniów wybitnie uzdolnionych w zakresie historii najnowszej oraz nowoczesnych technik informacyjnych, który polegał na opracowaniu przez nich publikacji poświęconej historii „Solidarności”. Celem projektu było uwrażliwienie uczestników na problematykę związaną z historią najnowszą oraz uratowanie rozproszonego zasobu archiwalnego przed zniszczeniem.

W trakcie projektu uczniowie zbierali materiały źródłowe, opracowywali je i poddawali procesowi digitalizacji. W projekcie brała udział młodzież licealna z Polski, która uczestniczyła w licznych lekcjach archiwalnych oraz seminariach.

Młodzi uczestnicy z całej Polski, z niezwykle zaangażowaniem pracowali w projekcie a efektem końcowym ich pracy jest publikacja źródłowa „Archiwum Solidarności Pomorza Zachodniego”.

20 i 30 grudnia 2019 r. w Szczecinie, odbyły się prezentacje książki „Archiwum Solidarności Pomorza Zachodniego”. W trakcie spotkania książkę zaprezentowali przewodniczący regionu NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego – Mieczysław Jurek i Piotr Mync – wieloletni działacz podziemnej Solidarności, a dyrektor Artur Gałęski opowiedział o pro-

cesie badawczym i zaangażowaniu uczestników. W spotkaniu uczestniczyli licznie sympatycy Solidarności oraz Zofia Komołowska – wdowa po wicepremierze RP.

Projekt został zrealizowany przez Stowarzyszenie „Solidarni Razem”. Partnerzy projektu to: Fundacja PZU, NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego oraz Instytut Kształcenia Ustawicznego w Szczecinie.

S.Z.

Uczniowie z Połuknia w Polsce

Nowy rok dla uczniów z Gimnazjum im. Longina Komołowskiego w Połukniu na Litwie rozpoczął się od przyjazdu do Polski. Pierwszym etapem ich podróży był udział we mszy świętej i uroczystościach w świątyni Opatrzności Bożej w Warszawie, poświęconych pamięci Longina Komołowskiego.

W trakcie uroczystości chór z Gimnazjum im. Longina Komołowskiego, pod kierownictwem pani Renaty Krasowskiej zaprezentował oprawę muzyczną do mszy świętej. W uroczystościach uczestniczyli m.in. przewodniczący NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego Mieczysław Jurek, Zofia Komołowska – wdowa po wicepremierze RP Longinie Komołowskim, Jerzy Buzek – były premier RP oraz liczni przyjaciele i współpracownicy z czasów „Solidarności” oraz pełnienia funkcji w administracji w Polsce. Po uroczystościach uczniowie zwiedzili zabytki w Warszawie. Niezwykłą atrakcją dla uczestników projektu była żywa lekcja muzealna w Zamku Królewskim połączona ze zwiedzaniem ekspozycji a także udział w zajęciach edukacyjnych „Rejs po Niebie” w Centrum Nauki Kopernik – Planetarium. Drugim etapem podróży był pobyt w partnerskiej szkole im. Bolesława Chrobrego w Nowogrodźcu. Uczniowie spotkali się ze swoimi rówieśnikami, uczestniczyli w lekcjach oraz wspólnie wykonali koncert kolęd noworocznych. Niezwykłym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia z programowania z wykorzystaniem ozobotów i lekcje z historii i języka polskiego. Młodzież została przywitana i oprowadzona po mieście przez burmistrza Roberta Relicha. Pod koniec pobytu, odbyło się forum edukacyjne, podczas którego nastąpiła międzynarodowa wymiana doświadczeń edukacyjnych pomiędzy Renatą Krasowską, Urszulą Krzywdzińską i Arturem Ga-

łęskim. Ostatnim etapem podróży po Polsce był pobyt w Bolesławcu, gdzie młodzież spotkała się ze znaną pisarką Grażyną Hanaf w trakcie spotkania autorskiego, zwiedziła Centrum Wiedzy oraz uczestniczyła w zajęciach sportowo-rekreacyjnych w bolesławieckich

termach. Koniec wizyty to ponownie stolica z jej licznymi atrakcjami. Powrót na rodzinną Wileńszczyznę odbył się przez Białystok i Suwałki. Dla wielu z uczestniczących w tym projekcie był pierwszy przyjazd do Polski.

S.Z.

Spotkanie wigilijne w Zarządzie Regionu

20 grudnia członkowie Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego, pracownicy biura oraz zaproszeni goście, spotkali się za spotkaniu wigilijnym. Życzenia wszystkim obecnym oraz ich rodzinom złożył przewodniczący Mieczysław Jurek. Ksiądz Zbigniew Rzeszółtko, duszpasterz ludzi pracy, odmówił modlitwę. Artur Gałęski, dyrektor Centrum Kształcenia Ustawicznego, działającego przy Zarządzie Regionu, zaprezentował nową książkę, wydaną przez CKU - „Archiwum Solidarności Pomorza Zachodniego”. Ostatnim oficjalnym punktem spotkania było wspólne dzielenie się opłatkiem.

Oplątek w Stargardzie

Stargardzcy członkowie NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego spotkali się podczas spotkania opłatkowego w siedzibie podregionu. W grudniowej uroczystości udział wzięli także starosta Iwona Wiśniewska, prezydent miasta Rafał Zajac i wiceprezydent Piotr Mync.

Życzenia od związkowców złożyli Grażyna Balicka, sekretarz Zarządu Regionu i Stanisław Anasiński, członek prezydium, szef podregionu. Zebrani odmówili modlitwę i podzielili się opłatkami. Przy wigilijnym stole była okazja do rozmów.

Komunikat Zarządu Regionu

Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego informuje, że zgodnie z ustawą z 11 września 2019 r., od 25 października 2019 r. podatnicy, którzy osiągają dochody zwolnione od podatku na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy o CIT oraz nie zatrudniają pracowników, mogą składać deklaracje CIT-8 **w postaci papierowej**.

Natomiast sprawozdania finansowe tj. bilans, rachunek zysków i strat oraz informacja dodatkowa, muszą być sporządzone w wersji elektronicznej **(w pliku XML)** do szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

Termin złożenia deklaracji CIT-8 i CIT-8/0 **upływa 31.03.2020 r.**

Rocznica wprowadzenia stanu wojennego

13 grudnia 1981 roku wprowadzony został w Polsce stan wojenny. W 38. rocznicę tego wydarzenia, delegacja Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego z przewodniczącym Mieczysławem Jurkiem, wraz z prezydentem miasta Piotrem Krzystkiem i wojewodą Tomaszem Hincem, złożyła kwiaty pod tablicą Ofiar Grudnia’70 przed bramą stoczni.

Później, uroczystości przeniosły się na plac Grunwaldzki, gdzie także złożono kwiaty pod tablicą, poświęconą ofiarom stanu wojennego.

Stan wojenny wprowadziła Rada Państwa w celu zgaszenia demokratycznych ruchów w państwie i powstrzymania działalności „Solidarności”. Tysiące działaczy zostało aresztowanych i internowanych. W proteście

przeciwko decyzjom władzy, wybuchły strajki – m.in. w Stoczni im. A. Warskiego w Szczecinie, zwykle brutalnie pacyfikowane przez władze. Stan wojenny zniesiony został dopiero w 1983.

Sylwestrowe medale

Tradycyjnym spotkaniem sylwestrowo-noworocznym zakończył się rok 2019 w Zarządzie Regionu NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego. Jego najdonioślejszą częścią było wręczenie pierwszych Zachodniopomorskich Krzyży Solidarności, nadanych zasłużonym działaczom opozycji przez Zarząd Regionu.

Laudację, poświęconą nagrodzonym wygłosił Krzysztof Zieliński, przewodniczący MOZ przy Zakładach Chemicznych Police oraz członek Komisji Krajowej i prezydium Zarządu Regionu: - Oczywiście było dla nas, że medal z numerem 1 otrzyma pośmiertnie Longin Komołowski. Medalem numer 2 uhonorowany zostanie Władysław Diakun, a numer 3 – ksiądz Waldemar Szczurowski, który był kapłanem w porcie szczecińskim. Medal numer 4 odbierze Bogdan Gostyński, człowiek, który wykazywał się ogromną odwagą, szczególnie w latach 80. Postanowiliśmy utworzyć to odznaczenie po to, by przypomnieć wydarzenia, o których mówi się coraz mniej i uhonorować ludzi zasłużonych dla wolności i solidarności.

Odznaczenie Longina Komołowskiego odebrała jego żona, Zofia.

Po uroczystości, goście spotkania tradycyjnie odmówili modlitwę wspólnie z ks. Zbigniewem Rzeszotką, duszpasterzem ludzi pracy i złożyli sobie życzenia na 2020 rok.

Pensja minimalna w 2020 roku

Płaca minimalna to prawnie ustalony najniższy dopuszczalny poziom wynagrodzenia pieniężnego, jakie można otrzymywać w Polsce na podstawie umowy o pracę. Choć wynagrodzenie wypłacane jest przez pracodawców, to pensja minimalna ustalana jest odgórnie przez ustawodawcę.

Jest ona zagwarantowana w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Zgodnie z jej postanowieniami wysokość minimalnego wynagrodzenia jest corocznie ustalana przez Radę Dialogu Społecznego na podstawie propozycji przedstawianej przez Radę Ministrów.

Od 1 stycznia 2020 roku płaca minimalna wzrosła o 350 złotych, do kwoty 2600 złotych brutto. Sprawia to teoretycznie, że pracodawcy będą zobowiązani podwyższyć wynagrodzenie wszystkim pracownikom, których dotychczasowa pensja była niższa niż minimalna. Kwestia ta jednak nie jest taka oczywista.

Pensja minimalna a składniki wynagrodzenia

Płaca minimalna to nie tylko płaca zasadnicza, ale wskazana ogólna kwota wchodząca w skład miesięcznego uposażenia. Do minimalnego wynagrodzenia wliczane są: płaca zasadnicza oraz inne świadczenia wynikające z umowy o pracę, zaliczone według zasad statystyki zatrudnienia i wynagrodzeń określonych przez Główny Urząd Statystyczny do wynagrodzeń osobowych. Do tych składników GUS zalicza:

- wynagrodzenie podstawowe,
- wyrównanie do minimalnego wynagrodzenia za pracę,
- różnego rodzaju dodatki, np. za znajomość języków, za szczególne warunki pracy, szczególne kwalifikacje lub pełnienie funkcji kierowniczych,
- premie, nagrody regulaminowe i uznaniowe,
- świadczenia o charakterze deputatowym, np. deputat węglowy, energetyczny, żywnościowy, za umundurowanie (jeśli są przewidziane w ustawie),
- wynagrodzenie za czynności przewidziane do wykonania poza normalnymi godzinami pracy w miejscu pracy lub poza nim, ale

wyznaczonym przez pracodawcę, np. pełnienie dyżuru,

- wynagrodzenie za urlopy wypoczynkowe, za czas niezdolności do pracy wskutek choroby, za czas przestoju niezawinionego przez pracownika, urlop szkoleniowy,
- ekwiwalenty pieniężne za niewykorzystany urlop wypoczynkowy,
- świadczenia odszkodowawcze.

Płaca minimalna nie może być zatem utożsamiana z wynagrodzeniem zasadniczym.

Czy do podstawy wynagrodzenia wlicza się zatem wszystkie składniki uposażenia pracownika?

Nie. Są takie świadczenia, których nie uwzględnia się przy obliczaniu wysokości wynagrodzenia pracownika. Są to przede wszystkim nagrody jubileuszowe, odprawy pieniężne przysługujące pracownikowi w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, dodatek do wynagrodzenia za pracę w porze nocnej, zasiłki chorobowe czy też świadczenia finansowane z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Od 1 stycznia 2020 roku w płacy minimalnej nie może być również uwzględniany tzw. dodatek stażowy. Jest to ważna i pozytywna zmiana dla osób z dużym doświadczeniem i wieloletnim stażem pracy. Wielu pracowników zatrudnionych od dawna w konkretnym miejscu, mimo podwyżek płacy minimalnej zarabiało wciąż tyle samo co początkujący pracownicy lub stażyści, którzy dopiero rozpoczynają pracę. Zarówno jedna jak i druga grupa otrzymywała pensję minimalną z tym, że w przypadku doświadczonych pracowników dużą część wynagrodzenia stanowił dodatek za wysługę lat, a u osoby początkującej prawie cała miesięczna wypłata składała się z wynagrodzenia zasadniczego.

Co jeśli w danym miesiącu wynagrodzenie pracownika jest niższe niż pensja minimalna?

Pracodawca co do zasady nie może wypłacić pracownikowi wynagrodzenia niższego niż pensja minimalna. Zgodnie z art. 7 ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę jeżeli w danym miesiącu, z uwagi na terminy wypłat niektórych składników wynagrodzenia lub rozkład czasu pracy, wynagrodzenie pracownika jest niższe od wysokości minimalnego wynagrodzenia, następuje uzupełnienie wynagrodzenia do tej wysokości w postaci wyrównania. Wyrównanie powinno zostać wypłacone za okres miesiąca razem z wypłatą wynagrodzenia.

Należy przy tym podkreślić, że wyrównanie przewidziane przez ustawodawcę ma charakter incydentalny, nie może w żadnym wypadku być traktowane jako stała część wypłacanej pensji. Nie jest dopuszczalna sytuacja, w której stosunek pracy pomiędzy pracodawcą a pracownikiem przewiduje wynagrodzenie niższe niż minimalne i pracodawca stale wypłaca wyrównanie w trybie art. 7 ustawy.

Wiktor Krukowski
prawnik Zarządu Regionu

Zarząd Regionu

NSZZ **SOLIDARNOŚĆ** Pomorza Zachodniego

al. Wojska Polskiego 113, 70-483 Szczecin
Biuro ZR czynne od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-16.00

Zarząd Regionu:

Faks

Internet

e-mail:

91 422 74 22, 91 422 47 39

91 423 05 69

www.solidarnosc.szczecin.pl

solidarnosc@solidarnosc.szczecin.pl

Przewodniczący ZR

Mieczysław Jurek

601 555 590

Wiceprzewodniczący ZR

Dariusz Mądraszewski

tel. kom. 502 31 39 06

e-mail: madraszewski@solidarnosc.szczecin.pl

Sekretarz ZR

Grażyna Balicka

tel. 515 139 933

e-mail: sekretarz@solidarnosc.szczecin.pl

Stowarzyszenie Solidarni Razem

- Biuro Pośrednictwa Pracy

Janusz Nadolny

e-mail: biuropracy@solidarnosc.szczecin.pl

tel: 91 422 74 22

91 422 47 39

Organizatorzy związkowi

e-mail: dzialrozwoju@solidarnosc.szczecin.pl

Dział Prawny

Przemysław Zgórzak

Wiktor Krukowski

email: dzialprawny@solidarnosc.szczecin.pl

Redakcja „Jedność”

Katarzyna Stróżyk

91 423 05 68

redakcja@solidarnosc.szczecin.pl

Sekretariat

Weronika Sąsara-Sakuta

Biuro Sekcji Regionalnej Kobiet

Pomorze Zachodnie

e-mail sekcjakobietszczecin@wp.pl

Biuro Sekcji Emerytów i Rencistów

czw. 11.00-13.00

Konto: Santander Bank Polska II/O Szczecin 36 1500 1722 1217 2006 0540 0000

Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego w Szczecinie serdecznie zaprasza do udziału w **XXI Ogólnopolskiej Pielgrzymce NSZZ „Solidarność” do Matki Bożej Bolesnej Królowej Polski w Licheniu, która odbędzie się w dniach 25-26 kwietnia 2020 r.**

Kosz pielgrzymki – 150 zł od osoby.

W ramach ceny oferujemy:

- *przejazd autokarem*
- *nocleg (Dom Pielgrzyma „Arka” w Licheniu)*
- *trzy posiłki*
- *ubezpieczenie*

Planowany wyjazd ze Szczecina **25 kwietnia 2019 r.**

1. Zapisy przyjmowane są **do końca marca** w sekretariacie Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego, przy al. Wojska Polskiego 113 w Szczecinie, lub mailowo poprzez formularz zgłoszeniowy dostępny na stronie internetowej ZR <http://solidarnosc.szczecin.pl>, wysyłany na adres e-mail: solidarnosc@solidarnosc.szczecin.pl
2. Opłaty za wyjazd można uregulować przelewem na rachunek bankowy ZR NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego: Santander Bank Polska, numer konta: 36 1500 1722 1217 2006 0540 0000 z dopiskiem **„Pielgrzymka do Lichenia”** plus wysłanie potwierdzenia wpłaty na adres e-mail: solidarnosc@solidarnosc.szczecin.pl
3. Pierwszeństwo mają członkowie Związku „Solidarność”, osoby towarzyszące będą zapisywane na listę rezerwową.